

der ansætte Kirkevægerne. Derfor er i Tidens Løb dette Spørgsmaal om Bestyrelsen for selvejende Kirker i forholdsvis mange Tilfælde ordnet administrativt. Der har jo, absolut set, ikke været saa særlig mange af saadanne Kirker før, men for de Kirker, der have været, ere Bestyrelsesforholdene ordnede administrativt. Jeg staar her med et Papir i Haanden, som udviser, at det ærede Medlem fra Ringkøbing (J. C. Christensen) administrativt har ordnet dette Forhold for mindst 16 Kirker i sin Ministertid og deriblandt ogsaa for en Sognkirke, som overgik til at blive selvejende Kirke efter den tidligere Tiendeafsløningslov, Loven af 8. Maj 1894. Det har jeg selvfølgelig ikke nogen Indvending at gøre imod; det var jo ganske nødvendigt at ordne dette Forhold administrativt, naar der ingen Lovregler fandtes derfor, og det var da saare rimeligt at lægge Bestyrelsen af de selvejende Kirker over til Menighedsraadene, fordi de selvejende Kirker, som nu tiltage i Antal Dag for Dag ved Tiendeafsløningsloven, faa jo for hverenkelt Kirkes Vedkommende en ikke ubetydelig Kapital tillagt. Det kan derfor ikke være saadan tilfældigt valgte Bestyrelser, der raade for det, men det maa helst som det f. Eks. var gennem Menighedsraadene, være henlagt til en Institution eller som i dette Cirkulære — der jo ogsaa er af ganske foreløbig Art og derved viser sig at knytte sig nøje til Cirkulæret af 1908 — være henlagt til Medlemmer, valgte af Sogneraadet. Selve Tiendeafsløningsloven indeholder om denne Sag kun det, at de selvejende Kirkers Midler blive at bestyre efter de for selvejende Kirker gældende Regler.

Men, som sagt, disse Regler gaa kun ud paa, at Sagen maa ordnes administrativt. Der staar i Cirkulæret af 4. April 1908, at de Bestemmelser, hvorved Bestyrelserne henlægges til Menighedsraadene, gælde, indtil en Lov om Bestyrelsen af selvejende Kirker maatte udkomme. Det stilles altsaa ud i det blaa. Naar jeg nu er fremkommen med dette Cirkulære, er det jo ud fra det samme, at det selvfølgelig kun gælder, indtil en Lov om Bestyrelse af selvejende Kirker fremkommer. Men det er min Hensigt, noget, man ikke har mærket var den sidst afgaaede Kultusministers, at forelægge et saadant Lovforslag, saa snart som ske kan. Det ærede Medlem fra Ringkøbing har i øvrigt under 28. Maj 1904 — altsaa efter at Menighedsraadsloven var vedtagen — udtalt, at han approberede, at Bestyrelsen for en

Kirke skulde være saadan og saadan, indtil en eventuel Lov om Bestyrelsen af Kirker, der eje sig selv, maatte træde i Kraft. Jeg bebrejder ikke det ærede Medlem, at han ikke da fremkom med et Lovforslag i den Retning, thi det kirkelige Udvalg skulde jo blandt andet ogsaa have denne Sag under Behandling, men den senere Kultusminister kunde ganske vist i 1908 have forelagt et Lovforslag i den Retning.

Nu kunde jo Spørgsmaalet være, om Cirkulæret rammer det rette, naar det henlægger den foreløbige Bestyrelse til to Medlemmer, der ere valgte af Sogneraadet. Jeg tror, at man her har ramt det rette. Sogneraadet er jo en Institution, som har med Sognets økonomiske Sager at gøre, og det forholder sig saaledes, at der til de selvejende Kirker, som nu fremtræde i større og større Antal, er henlagt en forholdsvis ret stor Del af Tiendeafsløningssummen, og naar Renterne af denne Kapital, som er tillagt Kirken, ikke kunne slaa til for Kirken, skal der paalignes Sognebeboerne en Kirkeskat. Derfor er det hensigtsmæssigt, mener jeg — og jeg antager ogsaa, at et Lovforslag, der blev fremlagt derom, vilde rumme noget af den samme Tanke —, at Sogneraadet faar nogen Indseende med denne Sag, faar Del i Bestyrelsen af de saakaldte selvejende Kirker.

Jeg skal dernæst gaa over til det sidste af Cirkulærerne, Cirkulæret om Sognebeboernes eventuelle Deltagelse i Præstevvalg eller rettere om Adgangen for Sognebeboerne til at udtale Ønsker og stille Henvendelser ved Genbesættelse af ledige Embeder. Jeg ved ikke, om det er i nogen af de ærede Herrers Erindring, at ved den eneste Behandling af Menighedsraadsloven udtalte jeg, at jeg ansaa det for at være en Umulighed, hvis Menighedsraadsloven bortfaldt, for nogen Kultusminister ikke paa en eller anden Maade at imødekomme Kravene fra Sognebeboernes Side i Retning af at faa et Ord med at sige ved Genbesættelse af Embeder. Man kan ikke — det synes mig ganske absolut umuligt — lige med eet pludselig sige til de Mennesker, som i 6 Aar have haft en ganske væsentlig Indflydelse i den Sag: Nu fra dette Øjeblik kunne I ingen Indflydelse faa. Man er vel ikke juridisk, men moralsk forpligtet til at søge en Udvej, ad hvilken man paa den solidest kontrollerbare Maade kan faa de Ønsker fremsat, der virkelig fremtræde som Sognemenighedernes Ønsker.